

Què passa amb les rates de Sa Dragonera?

La destrucció de l'hàbitat i la introducció de fauna alòctona són, segons la Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa (UICN), les dues causes principals d'extinció d'espècies al món. L'ordre s'inverteix quan xerram d'illes, on els animals introduïts per l'home han causat una gran quantitat d'extincions absurdes i, en molts casos, segurament evitables. Les rates són una d'aquestes espècies que els humans hem anat escampant per tot el món i que, a causa de la seva gran capacitat d'adaptació i caràcter generalista, han provocat grans alteracions a la flora i fauna local allà on han estat introduïdes.

Després de molts anys de campanyes de control de la població de rates a l'illa mallorquina de sa Dragonera, sovint sense gaire convicció, per aquest 2011 es va anunciar la utilització d'un sistema nou, tot i que ja emprat i provat amb èxit a altres llocs del món, especialment a Nova Zelanda, que suposaria l'eradicació de les rates presents a l'illa. Aquest ambiciós projecte pretén exterminar tota la població de rates, fet impensable fa poc temps, amb dues aplicacions massives i generalitzades d'un producte anticoagulant (brodifacoum).

Les primeres informacions extraoficials de què disposam indiquen que l'objectiu fonamental d'acabar amb la població de rates potser s'haurà assolit. Però a part d'aquest resultat l'actuació ha generat altres conseqüències. Què ha passat per què una feina desitjada i reclamada per tot el món naturalístic hagi derivat en un conjunt de situacions esperpèntiques amb denúncies de partits, dimissions dins la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat i fins hi tot preguntes al Parlament?

Durant tot aquest procés hem estat molts els qui hem hagut d'escoltar la pregunta "què passa amb les rates de sa Dragonera?". L'embull que s'ha creat ens ha sorprès a tots. El pitjor de tot ha estat l'aflorament públic dels greus problemes que semblen existir dins la Conselleria, com si ningú no veiés més enllà del que té damunt la taula i que es transmeti la impressió que, per aconseguir el fi desitjat, els mitjans i les formes no siguin per ells gaire importants. Però des d'aquí pensam que sí, que les formes sí són importants i s'han de seguir les normes i s'han d'escoltar les objeccions i advertències, fins i tot quan la finalitat és la desitjada per molts perquè, fins i tot, la majoria també pot estar equivocada.

El paper de les administracions en la protecció de la natura ha de ser exemplaritzant i rigorós. No pot ser que es doni aquest espectacle i s'embulli l'opinió pública amb missatges poc clars, i en alguns casos contradictoris, en un tema tan delicat com aquest.

CATI ARTIGUES

El corb marí

Per David García, Félix de Pablo i Jordi Muntaner

OLIVER MARTÍNEZ

El corb marí (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) és una au estretament lligada a la mar, on s'alimenta de peixos que captura bussejant, i al litoral, on cria formant colònies, normalment integrades per nombroses parelles, a penya-segats marins i a illots apartats.

Les poblacions atlàntiques i mediterrànies pertanyen a subespècies diferents que es difereixen en la mida i coloració. Les presents a la costa atlàntica i cantàbrica pertanyen a la subespècie nominal *P. a. aristotelis*, mentre que les poblacions asentades a la conca mediterrània i al mar Negre estan integrades dins la subespècie *P. a. desmarestii*. Pel que fa a les tendències poblacionals d'ambdues subespècies, la situació de *P. a. aristotelis* contrasta enormement amb la del mediterrani, que ha experimentat un increment dels seus contingents reproductors al País Valencià, Catalunya i Balears.

A les Illes Balears l'espècie està àmpliament distribuïda per les costes de les quatre illes (Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera) i per la major part dels illots perifèrics. Els resultats obtinguts durant el cens realitzat el 2007 donaren una estima de 2.017 parelles, repartides de la forma següent: 1.397 a Mallorca i Cabrera, 239 a Menorca, 121 a Eivissa i 260 a Formentera. Balears acull la població més important d'efectius reproductors de la subespècie *desmarestii* del territori espanyol, ja que la resta dels reproductors no arriben al centenar de parelles, distribuïdes de forma discontinua pel litoral mediterrani peninsular i illots propers, i la major part